

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimo-ſeptimo menſis Februarii, anno M. DCC. LII.

M. MICHAELE-LUDOVICO VERNAGE, Cenſore Regio, Doctore Medico, Præſide.

Utrum in inveteratis ulceribus, remediis internis potiùs quàm externis, inſtituenda curatio?

I.

TUMORUM in calidos & frigidos antiqua diſtributio horum quatuor conſtituit ſpecies; *Phlegmonem* ſcilicet, *eriſipelas*, *œdema*, & *ſchirrum*, ad quas omnes alii tumores, quotquot ſint, reduci poſſunt. Id ſanè, ut jam in internis affectibus fecimus, (*a*) externos quoque in claſſes reducendos eſſe morbos evinceret. At luculentiùs nullibi conſtat, quàm in ipsâ ulcerum hiſtoriâ; nec utiliùs, cùm indè felicior & ſecurior ulcerum ſubſequatur eventus. Antiqua porrò debent ulcera in eaſdem reduci claſſes

(*a*) Vide Theſim, *an morbos in claſſes reducere expediat?*

ac morbi interni, ſi hæc ab iiſdem ſolidorum fluidorumque producantur ac foveantur vitiis. Eo ſic argumento noſtra comprobatur concluſio; & quidem ſi ulcera ab eâdem quâ morbi interni cauſâ foveri probaverimus, tunc certè remediis potiùs internis inſiſtendum eſſe quàm externis demonſtratum erit.

Ulcus eſt ſolutio continui in partibus mollibus cùm deperditione ſubſtantiæ, à pure aut ſimili cauſâ excitata.

Multiplices verò ſunt ulcerum ſpecies. 1°. Durationis ratione, Recentia, Inveterata. 2°. Indolis reſpectu, Simplicia, Complicata, Benigna, Maligna. 3°. Puris aut materiæ effuſæ reſpectu, Seroſa, ſeu Rheumatica, Snioſa, Ichoroſa, Verminoſa, Putrida, Fœtida, &c. 4°. Ratione cauſæ, præter memoratas modò denominationes, Strumoſa, Venerea, Scorbutica, Cancroſa dicuntur. Cæteras ulcerum ſubdiviſiones apud egregios qui de Chirurgiâ ſcripſerunt Medicos quiſque legere poterit.

Inter ulcerum cauſas, internæ ſunt aliæ, aliæ externæ. Cum de inveteratis hîc tantùm agatur ulceribus ab humorum depravatione fotis, de horum cauſis ſolùm agemus.

1°. Ulcera dantur quæ à viſcidiori ſanguine tenaciorique lymphâ foventur.

2°. Alia quæ à ſanguine ſuſcitantur cujus partes, nimiam præter ſpiſſitudinem, malè ſunt elaboratæ, inter ſe malè permixtæ, præprimìs ſerum ſanguinis, quod præ copiâ vaſa quæcumque nimis humectat, & emollit, in quo proinde caſu nimia eſt ſolidorum laxitas.

3°. Dantur quæ à ſicco nimis ſanguine & paulò acri, necnon à nimiâ vaſorum cujuſcumque generis tenſione & *irritabilitate* procreantur.

4°. Quæ à ſanguine acriori & aliquatenùs corrodente producuntur.

Tandem ulcera dantur quæ à quopiam foventur *viru*, inter quæ contumacia & inveterata ſæpè ſæpiùs occurrunt. Juvat autem animadvertere antiqua dari ulcera à generali fluidorum labe nequaquàm fota, ſed tantùm à perversâ curatione & per decidentiam antiqua facta; cùm citiſſimè à perito curata fuiſſent Medico. Dantur ſimiliter quæ ab oſſeis fragmentis, ſimilibuſve ſuam ducunt pertinaciam, nequaquàm autem à fluidorum labe; nam vitio locali reparato, ſtatim vel mox quaſi ſpontè curantur.

I I.

IN ulceribus primæ claſſis nimiâ ſpiſſitudine ſanguineam donari molem, ex ipſo pure, ex ipſo ulcere, & ex ipſâ curandi methodo ſatis evincitur. Spiſſius quidem, & tenacius eſt pus. Parvâ datur copiâ. Effluit difficilè, ulcerum oris tenaciter adhærens. Nequè interim quantùm ad colorem odoremve ullo alio pus contaminari vitio videtur. Carnoſæ ulceris mamillares prominentiæ ſatis non ſunt expanſiles & teneræ, ut diſtendi & elongari valeant, nimis verò duræ, firmæ & compactæ ſunt carnes, atque licet benè coloratæ, tamen nonniſi tardigradè erumpunt & procedunt. Duriuſcula ſunt nimiſque compacta ulceris labra, & ut plurimùm calloſa; undè licet è primâ facie neque ſordidum, neque mali moris videatur ulcus, obſtinatè ſubſiſtit. Sæpè ſæpiùs nulla ſit cicatrix, vel imperfecta, inæqualis, tumida, fœdam referens faciem, quaſi exſiccatum citò fuiſſet potiùs quàm conſolidatum, vel ab exſiccante potenter balſamo, abſque incarnatione, promptiùs in ipſo exortu occluſum fuiſſet.

Præſtantiora in eo caſu incaſsùm adhibentur topica. Eorum ope licet carnea puncta generentur & ipſum pus aliquatenùs corrigatur, momentanea foret reſtitutio. Subſequentibus enim deligationibus & pus & carnes ejuſdem naturæ emergerent; quia ſuâ ſemper labe inquinatus ſanguis, ejuſdem indolis materiam puris ſuppeditat. Ea ergò ſan-

WELLCOME LIBRARY

guinis labes priùs erit emendanda, id eſt ſanguis attenuari & incidi debet. Hunc autem præſtant effectum aperientia interiùs aſſumpta methodicè, nunc pleniori doſi, nunc diluentibus appropriatis ritè ſociata; hoc eſt ad primam claſſem noſtram iſte reduci debet æger (*a*). Inſtitutâ ſic ulceris curatione, nullâ ſæpiús aliâ adhibitâ operâ ſpontè ſuccedit ſuppuratio. Ulcus interim lintei faſciolâ ſimpliciter obducitur, ut ab aeris externi impreſſionibus ſit pars immunis. Interdum calloſitates lapſu temporis ſpontè evaneſcunt, ſed ut frequentiùs accidit, ſi internis obſiſtant remediis, tunc & per externa procedendum. Citò eas ope ferri deſtruere & reſcindere convenientius erit. Quo peracto, naturæ & remediis internis totum committi debet opus, agendo, quantùm ad topica, quaſi ſimplex eſſet ulcus, ipſum ſingulis diebus unâ aut alterâ vice detergendo. Suppurationis enim opus retardant frequentiores deligationes, vel ob aerem, vel ob affrictus & titillationes punctorum carneorum. In hoc itaque caſu ulcus abluere melius eſſet ſed molliter & cautè ope aquarum thermalium, inter quas præſtant *aquæ baregianæ*, & *bellilucanæ*, aut ipſarum loco, vel rubrum vinum, vel cui ad mediam partem additur aqua, vel ex hyperico, perſicariâ, ariſtolochiâ decoctum ſimplex, nunc addito melle; vel ſi carnes aliquantulùm emollire opus fuerit, aquâ ſimpliciter tepidâ utendum. Si autem ſuppuratorium applicare ſit neceſſum, quod vulgò, *digeſtivum* audit, præſtantius eſt; vel quandòque ſufficit emplaſtri de mucilagine applicatio. Si à ferro æger abhorreat, calloſitatum tentanda reſolutio ope aquarum baregianarum ſub balnei localis formâ vel *duchiæ*, vel embrocationis, vel injectionis, quibus aliquandò contrà omnem ſpem calloſitates reſolvuntur. Vel mitia tentari poſſunt corroſiva, ut alumen uſtum, præcipitata, &c.

(*a*) Vide Theſim cit.

III.

MEMORATAM in ſecundo caſu fluidorum diatheſim, in ſecundæ claſſis ulceribus adeſſe, ex ipſo non ſolùm ægri habitu, ſigniſque huic claſſi propriis, (*a*) ſed ex ulcere, & remediorum applicatione ſtatim evincitur. Ulcus enim humidum eſt, molle, vulgò *baveux*. Molles ſunt carnes, decolores, pallentes, evanidæ, inæquales, flaccidæ, fungoſæ. Subhumida ſunt ulceris labia, & vix renitentia. Copioſum adeſt pus, ſed inæqualis conſiſtentiæ, ſeroſum magis quàm coctum, ita ut ſerum inæqualiter ſpiſſum referat. Œdematoſa ſæpè ſunt ulceris confinia. Citò nunc creſcunt carnes, ſed evanidæ ſemper & fungoſæ; nunc per aliquot dies ſine causâ evidenti ſubſiſtunt. Nunc per dies, ſed rariùs, ſatis vegetum diceres ulcus, ſpiſſiori & minùs humido pure, vegetioribus tunc paulòque firmis datis carnibus. At in ſequentibus deligationibus omnia depravantur. Nunc quidem areſcit ulcus, liveſcit, tunc de aliquali calore acri conqueruntur ægri, & de pruritu. Nunc leviſſimâ de causâ, aut ſpontè paulò poſt hæc mutantur, iterumque ut ſuprà fit ulcus. In hoc ulcere tædioſam eſſe deterſionem, & nonniſi difficillimè cicatrice ulcus obduci conſtat, quæ ſi temporis lapſu fiat cicatrix, mollis ſemper erit, parùm firma, levi de cauſâ dilaceranda.

(*a*) Vide Theſim cit.

Hoc in caſu topica crederes applicanda, ad firmandas carnes molliores, ad ſuperfluas erodendas, & puri conſiſtentiam conciliandi cauſâ. Sed iſtiuſmodi tunc topicorum applicatio temeraria erit & vana; quia etiamſi exoptatus conciliaretur effectus, ſponte paulò poſt ut anteà recrudeſceret ulcus. Brevi quidem tempore molles & pallentes evaneſcerent carnes, imò ſi ſicceſſere, ſeque meliùs habere videretur ulcus, tunc ſedulò caveas; alia enim ipſo ulcere pericloſiora imminent mala. Ab omni autem topico cautius eſt abſtinere, ſed faſciolæ ope ulcus ſimpliciter obtegere, ſpontaneam

veluti aliqualem inſtituendo deterſionem, omnia adſtringentia, omnia activa detergentia & exſiccantia cautè vitando. Si enim in inveteratis iſtiuſmodi ulceribus cicatrix citò fiat, tunc, non datâ portâ, in nobiliorem irrueret partem ſanguinis excrementum, ſummoque cum ægri diſcrimine magis atque magis inquinaretur ſanguis. Nil aliud ergo quàm medicamina interna præſcribendum erit, quibus mitigetur ſanguinis labes, tandemque deſtruatur; hoc eſt ut in ſecundâ claſſe tractandus æger, & pari modo, ac ſi interno afficeretur morbo; putà hydropico. Hinc ei purgantia pluries præſcribenda, diaphoretica, ſudorifica, diuretica calida inter quæ balneo mariæ præparata juſcula, quibus aperientia adduntur appropriata, & potiſſimum millepedes. Tunc ut ita dicam, negligi quantùm ad topica & in oblivionem duci debet ulcus; quâ enim proportione ſanguinis deſtruitur labes, eâdem, nullo applicato topico, de die in diem reviviſcit & convaleſcit ulcus.

Porrò ſi poſt methodicum remediorum uſum, vel ex ipſo ægri habitu, vel ex ulceris facie obſervaverit Medicus ſanguinis immutari diatheſim, ad topica tunc devenire poterit, non neglectis interim medicaminibus internis. Præſtantiora autem topica ea ſunt quæ in primâ claſſe indicavimus, quia remediorum internorum ope è ſecundâ claſſe in primam partìm immutatus fuit æger. Porrò ſi vitium adhuc locale ſubſiſtat, id eſt ſi ſit vaſorum laxitas, ut inſtituatur promptiùs deterſio & *cicatriſatio*, ipſaque firma cicatrix enaſcatur, corrobantia in auxilium advocanda erunt topica, & quæ aliquantulùm exſiccant, ut ſunt aquæ præſertim bellilucanæ in quibus rubræ decoquuntur roſæ, vel utitur vino meraco, vel ad magis exſiccandum aquâ calcis, vel Brianconenſis cretæ decocto, vel ſimili abſorbente bolo; at ſedulò caveas ne citius exſiccetur ulcus. Ad ſuperfluas fungoſaſque carnes abſumendas levia adhibentur corroſiva. Notari autem intereſt, curato ulcere, cathartica interdùm eſſe præſcribenda, & diuretica ac aperientia per dies aliquot eſſe continuanda ſubſequentibus ſaltem menſibus; aliquatenùs enim contaminari ſanguinem ſuſpicandum eſt, ac proinde quâ proportione ſuperſtes evolvitur labes, eâ debet evacuari. Id evincunt ea quæ diximus aliàs de vi quam ſeſe multiplicandi habent miaſmata (*a*), ac de inſpiſſatione & inquinatione ſanguinis ab excrementis. Hinc non ſibi confidunt clinici, niſi quandò per interna remedia curationem inſtituerunt, cæteris vix, aut nullatenùs adhibitis.

(*a*) Vide Theſim, *an effectus ſex rerum non naturalium ad quatuor præcipua poſſint reduci capita?*

I V.

IN tertiæ claſſis ulceribus pus erit ut in primâ claſſe, ſed calidum magis & acre, aliquandò non adeò albicans. Aridum nunc ulcus erit. Rubræ ſunt carnes nimiſque rutilantes, ſiccæ ſæpè & nimis tenſæ, calidæ, firmæ. Sæpiùs inflammantur ulceris ora & areſcunt. Conqueritur æger de ardore, de tenſione, de mordaci pruritu per intervalla, de tenſivo nunc dolore, nunc pungente, imò interdum, per momenta, lancinante, quando præcipuè, vel animi pathemate, vel aliâ de cauſâ exagitatur: anxietates ſæpè, inſomnia, motus ſpaſmodicos, leveſque fremitus, imò convulſiones patitur. Si topicis fiat cicatrix, ſubtumida erit, inæqualis, exſiccatio potiùs quàm incarnatio, quæ per intervalla acutè dolet, ſed lento ut plurimùm gradu carnes emergunt, & in cicatricis puncto hiulcum remanet ulcus ſæpiùs fiſtuloſum.

Hîc ab externis non inſtituenda eſt cura. Primò ſanguini concilianda eſt fluxilitas, debent ſolida laxari, hoc eſt, agendum erit ut in tertiâ morborum internorum claſſe; (*b*) ergò diluentia, laxantia, & leviter edulcorantia in uſum ſunt adhibenda; dome-

(*b*) Vide Theſim, *an morbos in claſſes, &c.*

ſtica nimirùm balnea, juſcula ex pullis gallinaceis, ex vitulinâ carne, ex ranarum cruribus, &c. ſerum lactis, aſininum lac. Pluries & pro viribus ægri inſtituenda erit venæſectio. Aquarum ope mineralium acidularum purgandus eſt æger. Ad levia nunc deveniendum narcotica. Topica quidem ſunt in eo caſu applicanda, ſed ea tantummodò quæ laxant, emolliunt, & refrigerant.

Nec debet ſilentio prætermitti, ab ulceris dolore, vel à pruritu dolorifico ita quandoquè ægros excruciari, ut omni licet topicorum adhibitâ ſpecie, anodyno etiam applicato balſamo, vel ipsâ laudani adhibitâ diſſolutione, narcoticis interìm magnâ doſi præſcriptis, non poſſit compeſci dolor, tantaque à ſtimulis enaſcatur febris, ut in ipsâ parte ſit gangrenæ metus, vel præ doloribus convulſus mox pereat æger. In hoc ancipiti caſu, nullum æquè efficax aliud eſſe remedium, quàm in calidis *bellilucanis* partem immergi, docuit experientia pluries repetita. Summâ cum admiratione hunc aliquandò obſervavimus effectum, cujus quidem licet non ſtatim deducatur ratio, (quia è ſale marino præſertim, juxtà analyſim chemicam, conſtant aquæ bellilucanæ, proindeque incaleſcens & irritans ſint remedium) res quocumque modo fiat, certa nihilominùs eſt obſervatio.. Primus hoc ſcripſit *illuſt. Chiracius* in ſuo de vulneribus opere. Id in eryſipelatodeo brachii ulcere Monſpelii obſervaverat, quo à pluribus jam menſibus atrociter adeò cruciabatur mulier, ut aliis licet cujuſcumque generis applicatis topicis, & aſſumpto ad grana plura laudano, non poſſet conciliari ſomnus, neque dolor compeſci, atque bilioſum præcipuè propter temperamentum & melancolicum convulſionibus afficeretur. Hæc deſperata mulier, inſciis Medicis & Chirurgis, brachium ſponte ſuâ in aquis bellilucanis ad caloris naturalis gradum calefactis immerſit circiter per ſemihoram, quo balnei tempore, quaſi divinitùs, pacato indulſit ſomno. Die ſequenti D. D. *Chirac* & *Rideux* Medici ordinarii, & D. D. *de la Peyronie* & *Baranci* ordinarii Chirurgi, totâ facie in meliorem notam mutatum fuiſſe ulcus omnes mirati ſunt; undè ægram an aliud quid feciſſet interrogantibus, ſe proprio motu brachium in aquis bellilucanis immerſiſſe reſpondit. Cùm hi præſtantiſſimi Medici & Chirurgi adhucdùm hæſitarent, an aquis bellilucanis, an verò narcoticis, inopinatus iſte tribuendus eſſet effectus, ut hâc die & ſubſequenti nocte abſtineret à laudano ſuadent. At iterùm ut præcedentibus diebus, imò crudeliùs recrudeſcente dolore, brachii immerſionem jubent. Ut præcedenti die ſucceſſit res, eâ ſolâ operâ conciliabatur ſomnus, undè effectum in bellilucanas aquas refundere non dubitarunt; attamen publici juris rem facere noluerunt, quin in alio ſaltem caſu confirmata fuiſſet. *

Has hujus obſervationis omnes circumſtantias à D. *Rideux*, Regio Monſpelienſi Profeſſore, accepimus.

In quartæ claſſis ulceribus, cùm à cacochymo ſanguine foveatur ulcus, anomalas præbet varietates. Nunc eſt copioſum pus, nunc parcum, ſed inæqualis ſemper conſiſtentiæ. Nunc ſub formâ ſpiſſioris ſeri, nunc diluti, nunc ichoris, ſaniei, virulentâ magis quàm purulentâ irrorante materiâ. Varioſque ſortitur colores, nunc viride, luteum, nunc variegatum, ferè ſemper fætidum, ita ut æger ipſe & adſtantes nauſeent & evomant. Prætereà pus mordicans eſt & acre. Inæquales ſunt carnes, ſubtumidæ in quibuſdam punctis & fungoſæ, in aliis quaſi eroſæ, nimis nunc rutilantes, nunc pallidæ, lividæ, ſæpiùs & ichoroſæ. Ulceris labia nunc inflammantur, nunc liveſcunt,

* Partem immergendo in aquis, quæ in octaniâ proſtant, quæque nuncupantur *les eaux de la Maloüe*, quid ſimile, ſed non ita efficaciter producitur. Virtute ſuâ ad *aquas baregianas*, ſed paulò debiliori accedunt. Minùs verò reſolvunt, ſed magis emolliunt. Dolores compeſcunt, & ut à pluribus ægris fuit nobis relatum, ſomnum conciliandi propriâ & quaſi ſpecificâ vi gaudent; cùm, integro quidem balneo, plures qui, invitis narcoticis, agrypniâ laborabant, prima poſt balnea placidè dormierint.

nunc dureſcunt. Confinia eriſipelatodea ſæpè ſunt, & viſû horrendum eſt ulcus. Licet ea *cicatriſari* videantur ulcera, ſpontè paulò poſt, aut levi de causâ, ſæpiùs iterum recrudeſcunt; lentâ ſæpè febre depaſcitur æger, & in dies miſerè in tabem ducitur..

Vana magis & temeraria adhuc eſſet topicorum reſolventium & exſiccantium applicatio; ſed quæ in tertiâ & quartâ indicavimus claſſe (*a*) citò ſunt præſcribenda. Pro omni victu ad lac, ſi fieri poteſt, deveniendum, cui in curationis decurſu Judaici aut Canadenſis balſami guttulæ aliquot ad conſolidandum ulcus addi debent. Curato ulcere lac præcipuè aſininum debet continuari. Juſcula ex teſtudinibus confecta hìc multùm proſunt. Cùm imbecilles ſæpè ſint ægri vires, balnea & venæ ſectiones cautè adhibeantur Debent applicari topica quæ puris acredinem mitigant, talia ſunt decocta ex plantis malvaceis, ex ſolano, &c. Nutritum ex ſolani ſucco & ex liquore ſaturnino confectum, variaque plumbi præparata, aquæ Baregianæ & Plomberianæ multùm commendantur; quibus ſi reſiſtat ulcus, à quodam foveri viru, vel à Strumoſo, vel à Venereo, vel à Scorbutico ſuſpicandum èſt. Quo deſtructo, ut in ſimplici ulcere agendum eſt. Si eò uſque evehatur acrimonia ut vera ſanguinis ſubſequatur diſſolutio, tunc ſimili modo agendum,

(*a*) Vide Theſim citat.

Hæc enim ſanguinis partium diſſolutio vel ab ipsâ generali fluidorum acrimoniâ, vel à miaſmatis purulentis ſanguineam intrà maſſam abſorptis exoritur; undè tenues abraduntur & conſumuntur mucilaginoſæ ſanguinis partes, quibus debita hujuſce fluidi ſervatur conſiſtentia; vel harum defectu, ſatis flexiles & plicatiles non ſunt ſanguinis præſertimque chyli partes, ut in hanc, vel in aliam molem ſeſe mutuò adunent. Similem aliquandò veram dari diſſolutionem non negaverimus; cùm miaſmaticâ labe ſanguis inquinari poſſit, quâ verè in alias minores reſolvatur moleculas; cùm ſimiles à menſtruis ſolutiones nobis paſſim objiciat chemia; cùmque reverà, in pluribus variolarum ſpeciebus ſanguinem diſſolvi, ut & in colliquativis morbis, jamdudùm peritiſſimi exiſtiment Clinici. Sed notandum ſpuriam ſæpè diſſolutionem pro verâ accipi, hoc eſt partium aſſimilationis defectum; in quo quidem caſu, totus fermè ſub laticis aquei formâ ſanguis apparet. Nam, ut alibi diximus, tunc hæmatoſeos eſt defectus, non à ſanguinis partium acredine, ſed à debiliori vaſorum oſcillatione, ac proindè in ſeroſum laticem, nedùm in verum ſanguinem totus ferè mutatur chylus, ut in Chloreticis & Hydropicis obſervare datur, Id debet eò lubentiùs obſervari, quòd dum à tali pſeudo-diſſolutione pendent ulcera, non ut in quartâ claſſe, ſed ut in ſecundâ tractari debeant; tunc enim per corroborantia, non verò per diluentia opitulandum erit.

» Denique dici vix poteſt, *inquit Heiſterus*, (*a*) quantùm ad implenda & glutinanda ulcera proficere ſolet prudens vitæ victûſque ratio; obſervatum enim jam pridem ab artis ſalutaris Profeſſoribus eſt, ejus beneficio peſſima quandoque ulcera ſine aliis ferè remediis ſæpè ſanata fuiſſe, contrà verò ſine ipsâ, vel leviſſima etiam ulcera in peſſima, imò in vitium aliquod inſanabile, haud raro degeneraſſe. » Igitur cavendum ſolertiſſimè ſemper eſt, ne dum ab ulceribus aliquis infeſtatur, » cibos acriores ſalſos, acidos, nimis pingues, aut calefacientes, ſuillos, digeſtu » difficiliores, vel nimios etiam adſumat... quòd ſi autem malus fortè corporis habitus » obſtare videtur quominùs ſaneſcere ulcus aliquod poſſit, in conſilium utique adhiberi Medicus aliquis prudens debet, qui per adhibita medicamenta interna vitio illi contrario opportunè provideat, ne ulcera mitiora in pejora, vel penitùs » quoque inſanabilia tranſeant, ſed ut potiùs curatio horum aptique victûs beneficio, quantùm fieri poſſit, promoveatur.

(*a*) Chirurg. part. 1. lib. 4. cap. 1. de ulceribus pag. 353.

V.

EX prædictis patet 1°. Quàm perperàm per ſola externa tentetur ulcerum curatio. Nam præterquamquòd ſæpiùs ſit vana hæc agendi ratio, ſi fortè ſaneſcant ulcera, periculoſiora mox ſubſequuntur pathemata, affectus putà ſoporoſi, phthiſis, motus convulſivi in ipſo ſæpè exſiccationis momento excitati, qui è medio tollunt ægrum. Ideò de veterum ulcerum curatione non gloriantur clinici, niſi pluribus jam elapſis menſibus. Patet 2°. Complures morbos excitari lethales, qui quidem ab ulceribus intempeſtivè ſanatis ortum habent; hinc in arte magiſtri iterùm excitare ulcera, vel admoto cauterio ad cutim attrahere labem omni tunc ope tentant. Non objiciatur noſtram juxtà methodum tardiùs ulcera curari, quæ topicorum ope citiùs curari poſſunt. Reſpondeo quidem 1°. Per interna ſæpiùs quàm per externa promptiùs hæc curari ulcera; 2°. Tutò ſemper per interna & ſine recidivâ.

At inquies, licet generalis ſit labes, poteſt depurari ſanguis vegetâ & abundanti inſtitutâ ſuppuratione, & eò quidem faciliùs quòd aliqualis ſit analogia inter pus ulceris, & inter partes puris quæ ſanguini immiſcentur, & quia ſimile quid in ſuppurationibus criticis occurrit. Reſpondeo hoc reverà concipi, & in hunc finem ſæpè copioſam per topica inſtitutam fuiſſe ſuppurationem; ſed quàm raro felix fuerit eventus palàm conſtat, dum interna neglecta fuerunt remedia.; tunc imò in tabem ſæpè ducitur æger; præterea ſi eo modo curare Medicus intendat, interna ſanè multùm proſunt remedia.

Sunt quidem qui ad ulcera inveterata, & ad curandos tumores, corroſivorum applicationem ut per ſe efficacem ſuadent & adhibent. Sed ne quid nimis! Præterquàm enim quòd talis aliquandò uſus tumorem in cancrum, vel in carcinomatodea mutet ulcera, doloribus ita ſæpè excruciat ægros, ut in lentas decidant febres. Præterea dum ægros curaſſe putant, aliquot poſt menſes apertâ cicatrice recrudeſcit ulcus, vel in aliâ parte, vel factâ in viſcera metaſtaſi, periculoſior exoritur morbus, niſi adhibitis internis præcaveatur remediis. In omni tamen caſu corroſivorum applicationem abſolutè noluerimus damnare, cùm nobis corroſiva præſtare poſſit chemia, quæ non ita ægros excrucient, quæque quaſi ſpecificè dicantur operari: ſed tot & tantoperè decantatis non indulgeamus arcanis, non leviterque Medicina confidat, niſi prudens & ſagax hæc adminiſtret Medicus.

At inſtas, per interna ſæpè non curantur ulcera, ac proindè reſorpto in maſſam ſanguineam pure, magis ac magis inquinatur.... Scrupuloſè vitandum ne ulcus cicatriſetur, dum labes nondùm deſtruitur, ſed apertum ulcus ſervare tutius eſt; id enim abſtergendo, ſi non omnino, ex maximâ ſaltem parte puris præcavetur abſorptio.

In fiſtuloſis ſaltem ulceribus, inquies, topica in uſum vocari debent.... Hoc in ipſo caſu ab internis ſemper inchoandum remediis, ſaltem quantùm ægri permittit ſtatus: poſteà enim ad topica vel ad operationem tutiùs devenitur; alioquin quantumcumquè bellè inſtituatur operatio, ad tumulum ſæpè promptiùs ægrum duci obſervare eſt. Quoad autem ulcera quæ à locali ſimpliciter vitio foventur, nullâ datâ labe, interna aliquantulùm continuata remedia haud ſanè nocent, denique per externa opitulandum. ſed ſemper caveas, nam ut plurimùm à labe fovetur ulcus quod in inveteratum jam degeneravit, & in quo evidentes & manifeſtæ non deteguntur cauſæ; unde prudentius erit concludere:

Ergò in inveteratis ulceribus, internis potiùs quàm externis remediis, inſtituenda curatio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus-Gabriel Dupré.

M. Antonius Petit, in Matronarum gratiam Anatomes & Artis Obſtetriciæ Profeſſor, nec non Chirurgiæ Profeſſor deſignatus.

M. Stephanus Pourfour du Petit.

M. Paſcaſius Boric.

M. Florentius-Carolus Bellot, Scholarum Profeſſor.

M. Ludovicus Pathiot.

M. Joannes-Baptiſta-Thomas Martinenq, Exdecanus & Academiæ Cenſor.

M. Franciſcus Pouſſe.

M. Camillus Falconet, Saluberis Conſilii Regii Socius, & è Regiâ Numiſmatum Academiâ.

Proponebat Pariſiis HONORATUS PETIOT, Sabulonenſis, Doctor Medicus Monſpelienſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, Theſeos Author, A. R. S. H. 1752, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1752.